

POSUDEK MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Univerzita Palackého v Olomouci – Filozofická fakulta – Katedra psychologie

Autor práce: Kateřina WZATKOVÁ

Název práce: Hledání duchovní dimenze v období vynořující se dospělosti

Autor posudku: doc. PhDr. Irena Sobotková, CSc.

vedoucí práce

Body

0-5

1 Příslušnost názvu práce, aktuálnost problematiky, originalita práce, společenská potřeba práce.

5

Problematika hledání duchovního rozměru a obecně duchovní vývoj není v české odborné psychologické literatuře frekventovaným tématem. I přesto, že je propagován a obecně uznáván bio-psycho-sociálně-duchovní model člověka, duchovní dimenze je dost opomíjená. Téma práce považují za aktuální a naléhavé, protože řada mladých si v souvislosti s dotvářením osobní identity klade otázky o smyslu života a existenci duchovní dimenze. Také vzhledem k obecně uznávané funkci víry jako protektivního činitele ve vývoji je potřeba se o duchovní vývoj hlouběji zajímat.

2 Úroveň a kvalita teoretické části práce (přehled poznatků). Struktura, relevantnost a posloupnost prezentovaných informací. Samostatnost zpracování, vhléd autora do problematiky, literární krytí.

4

Teoretická část práce se skládá ze dvou hlavních kapitol. První se věnuje vývojovému období vynořující se dospělosti („emerging adulthood“) podle J. Arnetta. Tím vznikl na první pohled nežádoucí efekt, protože autorka čerpá téměř výhradně z publikací tohoto autora. Nejde však o chybu, ale záměr. Arnettova koncepce není u nás dosud obecně známá, takže její detailní představení má smysl. Pro účely této diplomové práce se hodí lépe, než klasické české koncepce mladé dospělosti. Na druhou stranu přece jen nepůsobí dobře, že v první kapitole jsou delší úseky bez odkazu na literaturu (s. 15-16). Druhá kapitola je věnována vymezení pojmu spiritualita, jejímu vývoji a souvislostem. Jsou uvedeny relevantní poznatky (např. rozdíl mezi náboženstvím a spiritualitou). Jméno Erika Eriksona je uváděno mylně jako Erickson. Pokud jde o teorie duchovního vývoje, samostatný odkaz by zasloužila zmíněná stádia víry Jamese Fowlera. Mohl být rovněž zmíněn novější vztahový model víry Stephena Sandageho a Petera Jankowského. Text je obsahově pěkný. Podkapitola o vývoji víry (která je vzhledem k tématu výzkumu dost zásadní) mohla být podrobnější.

3 Kvalita a vhodnost výzkumného designu práce (formulace cílů, výzkumných otázek, hypotéz, metody sběru a zpracování dat). V případě teoretické práce se detailně posuzuje práce s literaturou, literární krytí – rozsah, aktuálnost, přesnost, případná absence klíčových zdrojů, syntéza poznatků a schopnost studenta vyvodit z nich závěry.

5

Diplomantka zvolila vhodně kvalitativní výzkumný přístup. Cíle výzkumu a výzkumné otázky jsou jasné a přehledně formulovány. Metody sběru a analýzy dat jsou popsány srozumitelně a dostatečně. Výzkumný soubor čítal 11 respondentů, což není mnoho. Vzhledem k velmi osobní a soukromé povaze zjišťovaných dat je však pochopitelné, že výběr respondentů nebyl jednoduchý. Vyvažuje to do jisté

míry hloubka provedené výzkumné sondy. Etika výzkumu byla dodržena.

4 Výsledky práce – zpracování a prezentace. Dosažení cílů práce, zodpovězení výzkumných otázek, vyjádření k hypotézám. Diskuse, souhrn a závěry práce. Praktický přínos práce.

5

Výsledky výzkumu jsou popsány pečlivě a detailně, postupně podle jednotlivých výzkumných otázek. Jednotlivé nalezené kategorie jsou graficky odlišeny a ilustrovány prostřednictvím vybraných výroků respondentů. Diplomantka vložila do textu i originální shrnující diagramy, které napomáhají přehledné prezentaci výsledků. Pojetí spirituality u respondentů je velmi široké, což autorka reflektuje. Kapitulu Výsledky hodnotím jednoznačně kladně – přináší bohaté a velmi inspirativní momenty a je i po formální stránce dobře zpracovaná. Na závěr výsledků jsou zodpovězeny výzkumné otázky. Diskuse obsahuje všechny složky, které jsou očekávány – diskusi k výsledkům a jejich přiměřeně opatrnou interpretaci, poměrně sebekritický popis úskalí výzkumu, možný přínos výzkumu i návrh směrů budoucího zkoumání.

5 Formální zpracování práce, jazyková a stylistická úroveň, rozsah práce, grafická úprava práce, dodržení norem pro kvalifikační práce na Katedře psychologie FF.

4

Jazykově a stylisticky je práce velmi pěkná, zcela ojediněle se vyskytly se spíše zvláštnosti (např. zastaralé „sepjetí s přírodou“). Účastnice výzkumu – ženy – mohly být označovány jako respondentky, nikoli respondenti. V abstraktu by měl být uveden celkový počet respondentů. Jinak je formální úprava správná. Jen u článků v časopisech nejsou některé citace úplné podle norem APA – jsou uvedeny jen strany, chybí ročník (Arnett, 2007c, 2013 aj.); u kapitol v knihách chybí strany (Blatný, 2010; Říčan, 2010). Strany kapitol se uvádějí v závorkách za názvem knihy, nikoli za vydavatelstvím (Zinnbauer & Pargament, 2005).

Celkové zhodnocení práce (v rozsahu max. 300 znaků) - nepovinné:

Diplomová práce Kateřiny Wzatkové je myšlenkově hodnotná. Oceňuji osobní zaujetí diplomantky velmi aktuálním a potřebným, i když obvykle přehlíženým tématem. Jako zdařilejší se mi jeví výzkumná část, která je pečlivě a detailně zpracovaná a přináší zajímavé výsledky využitelné například i v poradenské praxi.

Otázky k

obhajobě:

Mohla by diplomantka uvést osobní přínos provedeného výzkumu?

Práce byla zkontrolována v systému STAG theses.cz proti plagiátorství se závěrem:

práce není plagiát

(pouze pro vedoucího práce). Komentář v případě shody více než 5%:

Body celkem

Hodnocení celkem: Doporučuji - nedoporučuji práci k obhajobě:

23

Práci doporučuji k obhajobě

Návrh klasifikace práce:

A

Datum:

19. 4. 2015

Podpis:

Irena Sobotková
